

Inarinsaame, lyhyt oppimäärä 18.3.2021

Lopulliset hyvän vastauksen piirteet 18.5.2021

Tämä tiedosto on saavutettavissa ruudunlukuohjelmalla.

Lopullisista hyvän vastauksen piirteistä ilmenevät perusteet, joiden mukaan koesuorituksen lopullinen arvostelu on suoritettu. Tieto siitä, miten arvosteluperusteita on sovellettu kokelaan koesuoritukseen, muodostuu kokelaan koesuorituksestaan saamista pisteistä, lopullisista hyvän vastauksen piirteistä ja lautakunnan määräyksissä ja ohjeissa annetuista arvostelua koskevista määräyksistä. Lopulliset hyvän vastauksen piirteet eivät välttämättä sisällä ja kuvaa tehtävien kaikkia hyväksytyjä vastausvaihtoehtoja tai hyväksytyyn vastauksen kaikkia hyväksytyjä yksityiskohtia. Koesuorituksessa mahdollisesti olevat arvostelumerkinnot katsotaan muistiinpanoluonteisiksi, eivätkä ne tai niiden puuttuminen näin ollen suoraan kerro arvosteluperusteiden soveltamisesta koesuoritukseen.

Täydet pisteet voi saada vain vastaus, joka ei sisällä väärää tietoa.

Koesuorituksia ei saa kopioida. Ne ovat salassa pidettäviä asiakirjoja.

Digitaalisen kokeen arvostelupalvelun ohjeet ovat lautakunnan verkkosivuilla osoitteessa:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/arvostelupalvelun-kayttoohje-opettajille>

Tehtävien 6 ja 7 arvioitavat piirteet on kuvattu kriteeritaulukossa, joka on Ylioppilastutkintolautakunnan antamissa toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeita koskevissa määräyksissä.

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/kielikokeet_maaraykset_fi.pdf

Virheet/ongelmakohdat alleviivataan aina. Jokaista alleviivausta ei tarvitse kommentoida sanallisesti, mutta halutessaan mitä tahansa kohtaa voi tarkentaa kommenttikenttään.

Täydety pistety antavan vastauksen sisällöt

Osa 1: Teevstå iberdem (70 p.)

1. Nuorâi luuhâmtâidû lii huánánâm – kirjij sajan puátih speelah (40 p.)

1.1 Käännâ kohta 1.1 suomeksi. (5 p.) (tekstivastaus)

- He pärjäävât kuitenkin hyvin (2 p.) kansainvälisissä (1 p.) lukutaidon vertailuissa (2 p.).

1.2 Käännâ kohta 1.2 suomeksi. (3 p.) (tekstivastaus)

- Yksilölliset/henkilökohtaiset erot (1 p.) nuorten lukutaidossa (1 p.) ovat suuria (1 p.).

1.3 Käännâ kohta 1.3 suomeksi. (4 p.) (tekstivastaus)

- Jotkut/toiset nuoret (1 p.) lukevat paljon, (1 p.) mutta jotkut/toiset (1 p.) eivät (lue) lainkaan/ollenkaan (1 p.).

1.4 Käännâ kohta 1.4 suomeksi. (5 p.) (tekstivastaus)

- Yhâ enemmän on (1 p.) sellaisia oppilaita, (1 p.) joille yhdenkin kirjan lukeminen (2 p.) on kovaa työtä (1 p.)

Tai:

Yhâ enemmän on (1 p.) sellaisia oppilaita, (1 p.) joille yhdenkin kirjan lukemisessa (2 p.) on kova työ (1 p.).

1.5 Käännâ kohta 1.5 suomeksi. (3 p.) (tekstivastaus)

- Eryityisesti pojilla (1 p.) on vaikeuksia (1 p.) lukemisessa (1 p.).

1.6 Käännâ kohta 1.6 suomeksi. (4 p.) (tekstivastaus)

- Silloin kirjoja (1 p.) ei varmaankaan/ilmeisesti/ehkä/kai tarvitsekaan (1 p.) lukea yhtä paljon (2 p.).

1.7 Käännâ kohta 1.7 suomeksi. (5 p.) (tekstivastaus)

- Lapsia ja nuoria (1 p.) pitäisi innostaa/kannustaa lukemaan (2 p.) sellaisia tekstejä, (1 p.) jotka kiinnostavat heitä (itseään) (1 p.).

Tai:

Lapsia ja nuoria (1 p.) pitäisi innostaa/kannustaa lukemaan (2 p.) heitä itseään kiinnostavia tekstejä (2 p.).

1.8 Käännâ kohta 1.8 suomeksi. (4 p.) (tekstivastaus)

- Heillä pitäisi (1 p.) luetuttaa tekstejä (1 p.) aivan heidän taitojensa (1 p.) korkeimmalla/ylimmällä tasolla (1 p.).

1.9 Käännä kohta 1.9 suomeksi. (3 p.) (tekstivastaus)

- Kodin malli (1 p.) ja varhaislapsuuden kokemukset (1 p.) merkitsevät paljon (1 p.).

1.10 Käännä kohta 1.10 suomeksi. (4 p.) (tekstivastaus)

- Lukemalla (1 p.) ihminen kokee asioita, (1 p.) mutta myös oppii (1 p.) uusia asioita (1 p.).

2. Pissoin ráávhu turviđ (15 p.)

2.1 Kuinka kasinon ohjelmaa pääsi katsomaan? (3 p.) (tekstivastaus)

- Istumalla pöytään (2 p.) ja tilaamalla jonkin juoman (1 p.).

2.2 Millaisessa asussa suurin osa ihmisistä oli liikkeellä? (3 p.) (tekstivastaus)

- Suurimmalla osalla miehistä (1 p.) oli smokki tai frakki, (1 p.) ja naisilla oli pitkä hame (1 p.).

2.3 Mikä oli minimivaatimus miesten pukeutumisessa? (3 p.) (tekstivastaus)

- Miehillä piti olla (1 p.) vähintään ("lantalainen" puku eli) puvuntakki (1 p.) ja solmio tai rusetti (kaulassa) (1 p.).

2.4 Minkä havainnon kirjoittaja teki pelialueen pelinkulusta? (3 p.) (tekstivastaus)

- Panokset asetettiin (1 p.) pelimerkkeinä (1 p.) numeroiden kohdalle (1 p.).

2.5 Miten kirjoittaja ja hänen mukanaan olleet YK-sotilaat suhtautuivat rulettiin? (3 p.) (tekstivastaus)

- He eivät pelanneet (1 p.) koska heillä ei ollut siihen varaa (2 p.).

3. Anaráškielâláš Wikipedia láláttuvvâst (15 p.)

Käännöksen sisällön perusteella tehtävän jokaisesta osiosta saa 0–2 pistettä, ja jos lause on kielellisesti oikein, vielä 1 pisteen.

3.1 Yhdistys on järjestänyt Wikipedia-iltoja. (3 p.) (tekstivastaus)

- Servi lii ornim | Wikipedia-ehidijd. (2 p. + 1 p.)

3.2 Ensimmäinen ilta oli helmikuun 21. päivänä. (3 p.) (tekstivastaus)

- Vuossâmuš čäällimeehid lâi | kuovâmáánu 21. peeivi. (2 p. + 1 p.)

3.3 Aiheena olivat muun muassa eläimet ja Suomen kunnat. (3 p.) (tekstivastaus)

- Fáddán lijjii iärásij lasseen | elleeh já Suomâ kieldah. (2 p. + 1 p.)

3.4 Nyt aktiivisia kirjoittajia on noin kymmenen. (3 p.) (tekstivastaus)

- Tääi aktiivliih čälleeh láá | ohtsis suullân loves. (2 p. + 1 p.)

3.5 Kuka tahansa voi kirjoittaa Wikipediaan. (3 p.) (tekstivastaus)

- Kii peri | puáhtá čäälliđ Wikipedian. (2 p. + 1 p.)

Osa 2: Rááhtus já sänirááju (40 p.)

4. Saammâl já kozzsäplig (20 p.)

- 4.1 ivveest (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.2 ij tábáhtuu (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.3 kuhes (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.4 uccâ (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.5 elleš (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.6 cuoŋŋuu (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.7 vollit (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.8 ääsih (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.9 lieggâsub (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.10 lii máttááttâm (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.11 soksâmeh (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.12 luudij (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.13 eelijm (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.14 suoinijd (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.15 kammuid (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.16 aašijd (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.17 poođij (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.18 ullosuhháid (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.19 kalmojim (1 p.) (monivalintavastaus)
- 4.20 suddá (1 p.) (monivalintavastaus)

5. “Mađe eenâb olmooš lohá kiirjiđ, tađe kuhheeb sun iälá” (20 p.)

Ota arvostelussa huomioon oikea taivutusmuoto (0–1 p.) ja oikea kirjoitusasu (0–1 p.).

5.1 Suáti (2 p.) (tekstivastaus)

- Suáđi (2–0 p.)

5.2 luuhâđ (2 p.) (tekstivastaus)

- luuhâm (2–0 p.)

5.3 lhe (2 p.) (tekstivastaus)

- Ive (2–0 p.)

5.4 hommáđ (2 p.) (tekstivastaus)

- hommájim (2–0 p.)

5.5 ihe (2 p.) (tekstivastaus)

- ihheed (2–0 p.)

5.6 eellim (2 p.) (tekstivastaus)

- eellim (2–0 p.)

5.7 kirjerájupargee (2 p.) (tekstivastaus)

- kirjerájupargen (2–0 p.)

5.8 pijsáđ (2 p.) (tekstivastaus)

- pijsáá (2–0 p.)

5.9 kolgâđ (2 p.) (tekstivastaus)

- kalgeh (2–0 p.)

5.10 ovdediđ (2 p.) (tekstivastaus)

- ovdedeh (2–0 p.)

Osa 3: Čaalâláš pyevtittem (99 p.)

6. Lyhyt kirjoitustehtävä (33 p.)

7. Laajempi kirjoitustehtävä (66 p.)